

This project is funded by
the European Union

precyous

Materiale Trajnimi

Aktiviteti nr.: 2.1

Paketa e Punës nr.: 2

This project is funded by
the European Union

precious

Partnerët

KMOP – Greqia | www.kmop.org

CID – Maqedonia e Veriut | cid.mk

Autori

KMOP, Greece

This project is funded by
the European Union

precious

Përmbajtja

Moduli 3: Planifikimi i Programit dhe Qëndrueshmëria: Vlerësimi i nevojave, monitorimi dhe strategjitë për partneritete të qëndrueshme të komunitetit.	3
Aktivitetet:	6

This project is funded by
the European Union

precyous

Moduli 3: Planifikimi i Programit dhe Qëndrueshmëria: Vlerësimi i nevojave, monitorimi dhe strategjitë për partneritete të qëndrueshme të komunitetit.

Planifikimi efektiv i programeve dhe qëndrueshmëria janë thelbësore për krijimin e ndërhyrjeve me ndikim të bazuara në komunitet që i rezistojnë kohës. Ky modul i njeh pjesëmarrësit me parimet themelore dhe strategjitë praktike të nevojshme për të vlerësuar nevojat e komunitetit, për të monitoruar progresin dhe për të siguruar qëndrueshmëri afatgjatë përmes partneriteteve të forta. Pjesëmarrësit do të eksplorojnë mjete dhe korniza të bazuara në prova, do të angazhohen në diskutime interaktive dhe do të analizojnë studime rastesh nga bota reale për të ndërtuar një kuptim gjithëpërfshirës se si të hartohen dhe mbështeten programe kuptimplote. Në fund të modulit, pjesëmarrësit do të jenë të pajisur për të nxitur iniciativa që nxisin pronësinë lokale, përshtaten me kontekstet në ndryshim dhe ofrojnë përfitime të qëndrueshme për komunitetet.

Përshkrimi i Modulit

Ky modul u ofron pjesëmarrësve njohuritë dhe aftësitë për të planifikuar, monitoruar dhe mbështetur në mënyrë efektive ndërhyrjet në komunitet, duke siguruar që ato të adresojnë nevojat specifike të popullatave të tyre të synuara. Duke u përqendruar në vlerësimet e nevojave, monitorimin e programeve dhe strategjitë e qëndrueshmërisë, pjesëmarrësit do të mësojnë të krijojnë iniciativa komunitare të adaptueshme, me ndikim dhe afatgjata. Moduli përfshin leksione, diskutime, punëtori dhe studime rastesh për t'i pajisur pjesëmarrësit me një kuptim gjithëpërfshirës të parimeve të planifikimit dhe menaxhimit të shërbimeve.

Përmbajtja thekson rëndësinë e bashkëpunimit, pronësisë lokale dhe strategjive të bazuara në prova për të siguruar që ndërhyrjet të mbeten relevante dhe efektive me kalimin e kohës. Pjesëmarrësit do të eksplorojnë mjete dhe teknika praktike për përshtatjen e programeve, matjen e suksesit dhe nxitjen e angazhimit afatgjatë të komunitetit.

This project is funded by
the European Union

precious

 Qëllimi	Qëllimi i këtij moduli është t'i fuqizojë pjesëmarrësit me mjetet dhe strategjitë e nevojshme për të planifikuar, monitoruar dhe mbështetur në mënyrë efektive ndërhyrjet me bazë komuniteti. Moduli thekson rëndësinë e përshtatjes së programeve sipas nevojave të komunitetit, duke siguruar përshtatshmëri përmes monitorimit të rregullt dhe duke krijuar mekanizma për qëndrueshmëri.
 Rezultatet e mesimit	Njohuritë: • Kuptoni parimet e vlerësimit të nevojave dhe rolin e tyre në planifikimin e shërbimeve. • Mësoni komponentët kryesorë të monitorimit, vlerësimit dhe përshtatjes. • Njihni strategjitë për nxitjen e pronësisë lokale dhe qëndrueshmërinë afatgjatë të programeve. Aftësitë: • Kryeni vlerësime të nevojave të komunitetit për të hartuar ndërhyrje të përshtatura. • Zbatoni kornizat e monitorimit dhe vlerësimit për të vlerësuar efektivitetin e programit. • Zhvilloni strategji për angazhimin e palëve të interesuara të komunitetit dhe nxitjen e partneriteteve. Qëndrimet:

This project is funded by
the European Union

precyous

	• Përqaftoni një qasje të bazuar në prova për planifikimin dhe përshtatjen e programeve. • Promovoni përfshirjen dhe bashkëpunimin në të gjitha fazat e ofrimit të shërbimeve. • Angazhohuni për ndërtimin e programeve të qëndrueshme që i japin përparësi pronësisë lokale.
Teoria	Planifikimi efektiv i shërbimeve dhe qëndrueshmëria bazohen në integrimin e zhvillimit pjesëmarrës, të menduarit sistematik dhe vendimmarrjes së bazuar në prova. Ky seksion ofron një eksplorim më të thellë të kornizave teorike që mbështesin hartimin e suksesshëm të programit dhe qëndrueshmërinë: • Teoria e Zhvillimit Pjesëmarrës: Kjo teori nënvizon rëndësinë e përfshirjes së komuniteteve në planifikimin dhe ekzekutimin e ndërhyrjeve. Ajo pohon se programet e hartuara me kontribut aktiv të komunitetit kanë më shumë gjasa të adresojnë nevojat reale, të nxisin besimin dhe të sigurojnë pronësinë e komunitetit, duke rritur kështu qëndrueshmërinë. Mjetet kryesore përfshijnë vlerësimet rurale pjesëmarrëse, punëtoritë e palëve të interesuara dhe anketat e komunitetit. • Teoria e Ndryshimit: Një kornizë për të hartuar se si aktivitetet specifike çojnë në rezultatet e dëshiruara. Ajo përfshin identifikimin e inputeve, aktiviteve, rezultateve, rezultateve dhe ndikimeve afatgjata. Teoria e Ndryshimit ndihmon në sigurimin që ndërhyrjet të jenë të strukturuar logjikisht dhe të adaptueshme ndaj sfidave në zhvillim, duke i bërë ato efektive dhe të qëndrueshme. • Të Menduarit Sistemik: Kjo qasje i sheh komunitetet dhe programet si sisteme të ndërlidhura. Duke analizuar marrëdhëniet midis

This project is funded by
the European Union

precyous

Referenca	faktorëve socialë, ekonomikë dhe institucionalë, të menduarit sistematik u mundëson praktikuesve të hartojnë ndërhyrje holistike që adresojnë shkaqet rrënjësore dhe parashikojnë efektet e mundshme të valëzuara, duke nxitur rezistencën dhe përshtatshmërinë. Shkenca e Qëndrueshmërisë: Thekson metodat për ruajtjen e ndikimit të programit me kalimin e kohës duke integruar praktikat e qëndrueshmërisë financiare, mjedisore dhe sociale. Teknikat përfshijnë diversifikimin e rrjedhave të financimit, ndërtimin e kapaciteteve për palët e interesuara lokale dhe përfshirjen e iniciativave brenda strukturave ekzistuese të komunitetit. Këto themele teorike zbatohen në të gjithë modulin për t'u ofruar pjesëmarrësve një qasje të strukturuar dhe të bazuar në prova për planifikimin, monitorimin dhe qëndrueshmërinë e programeve komunitare. 1. UNDP, <i>Community-Based Development: Participatory Approaches</i>. 2. OECD, <i>Evaluating Development Programmes</i>. 3. Chambers, R. (1997), <i>Whose Reality Counts? Putting the First Last</i>. 4. Meadows, D.H. (2008), <i>Thinking in Systems: A Primer</i>. 5. UN Sustainable Development Goals, <i>Guidance on Sustainable Development Approaches</i>.
------------------	---

Aktivitetet:

This project is funded by
the European Union

precyous

Aktiviteti 1		
Kryerja e Vlerësimeve të Nevojave dhe Përshtatja e Programeve sipas Komuniteteve		
	Tipi Aktivitetit	Ligjerate
	Zgjatja	60 min
	Metodat e Mesimit	Prezantim dhe Pyetje & Përgjigje
	Burimet e nevojshme	Tabelë e bardhë ose flipchart; Projektor dhe ekran; Prezantim në PowerPoint;
	Rezultatet e mesimit	Pjesëmarrësit duhet të jenë në gjendje të: • Kuptojnë qëllimin dhe metodat e kryerjes së vlerësimeve të nevojave. • Mësojnë teknikat për përshtatjen e ndërhyrjeve në kontekstet e komunitetit.
	Pershkrimi i Aktivitetit	Fasilitatori do të ofrojë një leksion të thelluar mbi kryerjen e vlerësimeve efektive të nevojave. Kjo do të përfshijë:

This project is funded by
the European Union

precyous

		• Hyrje në Vlerësimet e Nevojave: Përmbledhje e arsyeve pse vlerësimet e nevojave janë kritike në planifikimin e ndërhyrjeve me ndikim. • Metodat e Mbledhjes së të Dhënave: Shpjegim i detajuar i metodave cilësore (p.sh., grupe fokusi, intervista) dhe sasiore (p.sh., anketa, analiza e të dhënave dytësore). • Analiza e të Dhënave: Teknika për interpretimin e të dhënave për të identifikuar nevojat dhe prioritetet e komunitetit. • Zbatimi i Gjetjeve: Shembuj nga bota reale se si u zhvilluan ndërhyrjet e përshtatura bazuar në vlerësimet e nevojave në komunitete të ndryshme. Pjesëmarrësit do të kenë mundësinë të bëjnë pyetje, të diskutojnë sfidat lokale dhe të ndajnë shembuj të vlerësimeve të nevojave që kanë kryer ose hasur.
	Keshilla per Ligjeruesin	• Përdorni materiale vizuale si diagrame rrjedhëse dhe diagrame për të ilustruar proceset e mbledhjes dhe analizës së të dhënave. • Ndani shembuj nga vlerësimet e suksesshme të nevojave për të kontekstualizuar leksionin. • Inkurajoni pjesëmarrësit të mendojnë se si këto metoda zbatohen në komunitetet e tyre.
	Referenca	1. UNDP, <i>Community-Based Development: Participatory Approaches</i>. 2. OECD, <i>Evaluating Development Programmes</i>.

This project is funded by
the European Union

precyous

	Aftësi të Lidhura	• Mendimi analitik dhe interpretimi i të dhënave. • Planifikimi dhe hartimi i ndërhyrjeve të bazuara në prova. • Komunikim efektiv dhe angazhim i palëve të interesuara.
--	----------------------	--

Aktiviteti 2		
Teknikat e Monitorimit, Vlerësimit dhe Përshtatjes		
	Tipi Aktivitetit	Diskutim i udhëhequr
	Zgjatja	60 min
	Metodat e Mesimit	Diskutim në grup, sugjerime të udhëhequra nga ligjëruesi
	Burimet e Nevojshme	Flipchart, markera

This project is funded by
the European Union

precious

	Rezultatet e mesimit	- Identifikoni metoda efektive për monitorimin dhe vlerësimin e programeve. - Eksploroni strategji për përshtatjen e ndërhyrjeve bazuar në gjetjet e vlerësimit.
	Pershkrimi i Aktivitetit	Pjesëmarrësit do të angazhohen në një diskutim të strukturuar, të lehtësuar me hapat e mëposhtëm: - Hyrje në Kornizat e M&V: Përmbledhje e shkurtër e kornizave të zakonshme, të tilla si Qasja e Kornizës Logjike dhe Menaxhimi i Bazuar në Rezultate. - Stuhi Brainstorming në Grup të Vogël: Pjesëmarrësit do të formojnë grupe për të diskutuar pyetje kyçe: -Cilat tregues do të përdorni për të matur suksesin e programit? -Cilat mjete ose metoda janë më efektive për mbledhjen e të dhënave të M&V? -Si siguroheni që gjetjet të çojnë në përshtatje kuptimplote? - Prezantime në Grup: Çdo grup do të përmbledhë diskutimet e tyre dhe do të prezantojë pikat e tyre kryesore. - Reflektim i Lehtësuar: Lehtësuesi do të drejtojë një diskutim për të sintetizuar njohuritë dhe për të nxjerrë në pah praktikatat më të mira.
	Keshilla per Ligjeruesin	Jepni shembuj të kornizave të M&V për të nxitur diskutimin.

This project is funded by
the European Union

precyous

		• Sigurohuni që grupet të jenë të larmishme për të inkurajuar një gamë perspektivash. • Përdorni tabela për të kapur ide për referencë të lehtë gjatë prezantimeve.
	Referenca	1. OECD, <i>Evaluating Development Programmes</i>. 2. UNDP, <i>Results-Based Management Handbook</i>.
	Aftësi të Lidhura	• Mendimi kritik dhe zgjidhja e problemeve. • Mbledhja dhe analiza e të dhënave. • Përshtatja strategjike dhe fleksibiliteti.

Aktiviteti 3 Zhvillimi i një Strategjie për Angazhimin dhe Partneritetin e Komunitetit		
	Tipi Aktivitetit	Punëtori bashkëpunuese
	Zgjatja	120 min

This project is funded by
the European Union

precious

	Metodat e mesimit	Brainstorming në grup, planifikim bashkëpunues
	Burimet e Nevojshme	Shabllone, flipchart dhe markera
	Rezultatet e Mesimit	- Hartoni një strategji për angazhimin e palëve të interesuara të komunitetit. - Identifikoni partneritetet e mundshme dhe rolet e tyre në suksesin e programit.
	Pershkrimi i Aktivitetit	Pjesëmarrësit do të bashkëpunojnë në grupe për të krijuar një strategji të detajuar të angazhimit dhe partneritetit të komunitetit. Aktiviteti do të përfshijë: - Hartëzimin e palëve të interesuara: Grupet do të identifikojnë palët kryesore të interesuara (p.sh., udhëheqësit lokalë, OJQ-të, anëtarët e komunitetit) dhe interesat e tyre. - Planifikimin e Partneritetit: Çdo grup do të përshkruajë bashkëpunimet e mundshme, duke përcaktuar rolet dhe përgjegjësitë e secilit partner. - Planin e Angazhimit: Pjesëmarrësit do të zhvillojnë strategji për ndërtimin e besimit, ruajtjen e komunikimit dhe nxitjen e angazhimit afatgjatë. - Prezantimin dhe Reagimet: Grupet do t'i paraqesin strategjitë e tyre grupit më të madh, duke marrë reagime nga kolegët dhe lehtësuesi.

This project is funded by
the European Union

precyous

	Keshilla per Ligjeruesin	• Jepni shembuj të angazhimit efektiv të komunitetit për të udhëzuar pjesëmarrësit. • Inkurajoni pjesëmarrësit të mendojnë në mënyrë krijuese dhe të përfshijnë partnerë jo-tradicionale. • Theksoni rëndësinë e respektit të ndërsjellë dhe qëllimeve të përbashkëta në partneritete.
	Referenca	1. UNDP, <i>Promoting Social Cohesion through Community Engagement</i>. 2. Chambers, R. (1997), <i>Whose Reality Counts? Putting the First Last</i>.
	Aftësi të Lidhura	• Planifikim strategjik dhe analizë e palëve të interesuara. • Punë ekipore dhe komunikim bashkëpunues. • Kreativitet dhe inovacion në zhvillimin e partneritetit.

Aktiviteti 4

Strategji për Qëndrueshmëri Afatgjatë dhe Pronësi Vendore

This project is funded by
the European Union

precyous

	Tipi Aktivitetit	Analiza e studimit të rastit
	Zgjatja	60 min
	Metodat e Mesimit	Analizë në grup, prezantim
	Burimet e nevojshme	Studime rastesh, fletëpalosje
	Rezultate e Mesimit	• Analizoni strategjitë për qëndrueshmërinë e programeve të bazuara në komunitet. • Identifikoni praktikat më të mira për nxitjen e pronësisë lokale.
	Pershkrimi i Aktivitetit	Pjesëmarrësit do të analizojnë studime të detajuara rastesh që ilustrojnë strategji të suksesshme të qëndrueshmërisë, duke u përqendruar në: 1. Financimi i Programit: Shembuj të sigurimit të burimeve të ndryshme të financimit, duke përfshirë grantet, kontributet e komunitetit dhe modelet e ndërmarrjeve sociale. 2. Ndërtimi i Kapaciteteve: Qasje për fuqizimin e udhëheqësve dhe organizatave lokale për të marrë përsipër përgjegjësinë e iniciativave.

This project is funded by
the European Union

precyous

3. Planifikimi i Tranzicionit: Strategji për transferimin gradual të përgjegjësisë të komuniteti, duke ruajtur cilësinë dhe ndikimin.

Shembuj Rastesh për Pjesëmarrësit:

1. Programi i Përfshirjes dhe Dialogut të të Rinjve në Kumanovë, Maqedonia e Veriut: Kjo iniciativë synonte të nxiste dialogun dhe mirëkuptimin midis të rinjve nga prejardhje të ndryshme etnike përmes ligave sportive të organizuara dhe aktiviteteve të shkëmbimit kulturor. Programi kaloi në menaxhim lokal me financim nga qeveria komunale dhe kontribute nga bizneset lokale. Pjesëmarrësit do të shqyrtojnë se si mbështetja e komunitetit dhe partneritetet strategjike siguruan sukses afatgjatë.
2. Iniciativa e Zhvillimit të Bujqësisë në Lipkovë, Maqedonia e Veriut: Një projekt i hartuar për të fuqizuar fermerët vendas duke ofruar trajnime mbi praktikën e qëndrueshme dhe duke krijuar kooperativa për të përmirësuar aksesin në treg. Programi përfshinte lidhshmëri lokale në vendimmarrje, duke siguruar pronësinë e komunitetit të iniciativës. Pjesëmarrësit do të analizojnë se si integrimi i ndërtimit të kapaciteteve me zhvillimin ekonomik mbështeti qëndrueshmërinë.
3. Iniciativa e Lidhshmërisë të të Rinjve në Sport në Shkup, Maqedonia e Veriut: Ky program bashkoi të rinj nga komunitete të ndryshme etnike për të marrë pjesë në futboll dhe trajnime lidhshmërie. Iniciativa kaloi në një akademi sportive të menaxhuar lokalisht, të financuar përmes kontributeve të komunitetit dhe mbështetjes komunale. Pjesëmarrësit do të eksplorojnë se si bashkëpunimi ndëretnik nxiti partneritete afatgjata dhe kohezion social.

This project is funded by
the European Union

precious

4. Kooperativa Bujqësore Komunitare në Manastir, Maqedonia e Veriut: Një iniciativë bujqësore që filloi si një projekt i financuar nga donatorët dhe evoluoi në një kooperativë të vetëqëndrueshme. Pjesëmarrësit do të shqyrtojnë se si modeli bashkëpunues i fuqizoi fermerët vendas përmes trajnimit të aftësive, burimeve të përbashkëta dhe aksesit në treg, duke siguruar qëndrueshmëri ekonomike.
5. Ruajtja e Trashëgimisë Kulturore në Ohër, Maqedonia e Veriut: Një projekt i fokusuar në ruajtjen e zanateve tradicionale përmes punëtorive dhe integritit në turizëm. Pjesëmarrësit do të analizojnë se si kombinimi i ruajtjes së kulturës me stimujt ekonomikë krijoi një ndërmarrje të qëndrueshme të drejtuar nga komuniteti.

Si do të punojnë pjesëmarrësit:

- Grupeve me nga 4-5 pjesëmarrës do t'u caktohet secili nga studimet e rasteve të mësipërme.
- Çdo grup do të:
 - o Identifikojë strategjitë kryesore të qëndrueshmërisë të përdorura në rastin e tyre.
 - o 'Diskutojë sfidat e hasura dhe si u kapërcyen ato.
 - o Shqyrtojë ide se si strategji të ngjashme mund të përshtaten në kontekstet e tyre.

This project is funded by
the European Union

precious

		- Grupet do të përmbledhin gjetjet e tyre në tabela ose diapozitiva dhe do t'ia paraqesin ato grupit më të madh. - Do të pasojë një diskutim i lehtësuar për të krahasuar qasjet dhe për të nxjerrë tema të përbashkëta.
	Keshilla per Ligjeruesin	- Jepni kontekst ose sfond për secilin studim rasti për t'u siguruar që pjesëmarrësit e kuptojnë mjedisin. - Inkurajoni pjesëmarrësit të përqendrohen në zbatimet praktike të mësimave të nxjerra. - Theksoni rëndësinë e përfshirjes së komunitetit dhe përshtatshmërisë në përpjekjet për qëndrueshmëri.
	Referenca	n/a
	Skills Connected	- Mendimi analitik dhe vlerësimi i studimit të rastit. - Planifikimi afatgjatë dhe vizioni strategjik. - Avokimi dhe ndërtimi i kapaciteteve.

This project is funded by
the European Union

precious

precious.mk

The content of this publication represents the views of the author only and is its sole responsibility. The European Commission does not accept any responsibility for use that may be made of the information it contains.

